

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je na zagrebški borzi do-
bilo v valutah: 1 ameriški dolar za 56.60 D.
Dne 24. aprila pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 797.95 do 800.95.
100 italijanskih lir za 298.50 do 300.50.
100 francoskih frankov za 222.71 do 224.71.
1 ameriški dolar za 56.70.
100 madžarskih pengov za 992.22.
100 nemških mark za 1357 do 1360.
100 čehoslovaških kron za 167.93 do 168.73.

SEJMI.

30. aprila: Konjice, Dol pri Hrastniku ter
Ponikva.

1. maja: Ljubno, Verače, Hajdina, Sv. Bar-
bara v Halozah, Muta in Velenje.

2. maja: Peki pri Poljčanah.

3. maja: Loka.

5. maja: Slov. Bistrica, St. Jurij ob južni
žel., Svecina, Gornji Grad, Sv. Trojica v Sl.
gor., in Trbovlje.

Sejmsko poročilo. Na sejem dne 24. aprila
je bilo prignanih: 7 konj, 8 bikov, 126 vo-
lov, 296 krav in 4 teleta, skupaj 431 koma-
dov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli
voli 1 kg žive teže od 8.25 do 9 Din, poldebili
voli od 6.50 do 7 Din, glavne krave debele
od 7 do 8 Din, plemenske krave od 5.50 do 6
Din, krave za klobasarje od 4 do 5 Din, mol-
zne krave od 5 do 5.50 Din, breje krave od
5 do 5.50 Din, mlada živina od 6.25 do 8 Din.
Prodalo se je 233 komadov, od teh za izvoz
v Italijo 43 in v Avstrijo 43 komadov.

Josip Priol, Maribor:

Škropite sadno drevje.

(Ponatis iz »Naših goric«.)

Letos se obeta bogata sadna letina. V
interesu sadjarjev je, da očuvajo pride-
lek pred zajedalci rastlinskega in žival-
skega izvora. Škoda, ki jo le-ti povzro-
čajo leto za leto samo v Sloveniji, je
nepregledna in znaša težke milijone di-
narjev. Najnevarnejši med vsemi je kra-
stavec ali škrlup (fusicladium), ki dela
nevšečne kraste in lise na sadju ter ga
napravi manjvrednega, često docela ne-
spособnega za trgovino. Tudi listje in
mladike napada, zlasti pri občutljivejših
sortah. Dejstvo, da lahko uniči ta zaje-
dalka 90 in več odstotkov namiznega sa-
dja, pove dovolj in nas nikakor ne more
pustiti ravnodušnih.

Nič manj nevaren kvalitetnemu sadju
je jabolčni zavijač (carpocapsa pomone-
la). Njegova mesenobarvna gosenica se
zavrti v plodove, napravi rove in jih na-
polni z gnjusno črvojedino. Vsled tega
nastala škoda se ceni na 20 do 30 odstot-
kov celokupnega pridelka na leto.

Tudi jabolčni cvetoder (anthonomus
pomorum) dela zadnja leta mnogo pre-
glavic našim sadjarjem. Po nekaterih
nasadih se je razpasel tako, da skoro ni
opaziti več zdravega cveta. Cvetje je rja-
vo, kot bi bilo osmojeno, uničila ga je
breznoga ličinka cvetoderjeva in si zre-
dila pri tem precejšen trebušček.

Poleg navedenih so nevarni še kaparji
na češpljah in slivah, pa tudi na drugih
sadnih plemenih, listne in krvave uši,

mali zimski pedic, brstni zavijač (tme-
tocera ocellana F), razni molji in cela
vrsta drugih, kojih škoda je često narav-
nost katastrofalna, ako se pojavijo izne-
nada v večjih množinah.

Gre za rešitev vprašanja, s katerimi
sredstvi, kdaj in kako se naj proti na-
štetim in drugim zajedalcem najuspeš-
nejše borimo? Po vsestranskih domačih
in tujih izkušnjah dosežemo najzanes-
ljivejše rezultate s ponovnim škropljen-
jem sadnega drevja. Enkratno prska-
nje samo z enim sredstvom ne zaleže do-
sti in ne ugonobi nikoli vseh škodljiv-
cev. Povsem drugačen je učinek kombi-
niranega zatiranja, opravljenega ob pra-
vem času s preizkušenimi sredstvi.

Prav dobro se je obnesla naslednja
kombinacija:

A. Prvo škropljenje februarja ali mar-
ca, preden drevje odganja, z 10% dreves-
nim karbolinejem (arborin, dendrin, ali
karbokrimp) pri jablanah in hruškah,
odnosno z 8% emulzijo pri koščičarjih.
Škropiti je izdatno in temeljito, da iz-
gleda drevje, kot bi bilo oprano od vrha
do tal. Drevesni karbolinej uniči osobito
kaparje, krvave uši, jajčeca listnih uši,
mah in lišaje, deloma tudi škrlup.

B. Drugo škropljenje 10 do 14 dni po
cvetju z 1% bakrenoapneno brozgo, ka-
teri pridenemo 10 do 12 dkg Urania-ze-
lenila na 100 litrov mešanice. Poprskati
je celo drevo, zlasti pa listje in sadje, ki
se je začelo pravkar razvijati. S tem pre-
prečimo nastop škrlupa ter uničimo za-
vijača, katerega gosenice najdejo, čim
izlezejo iz jajčec, plodove zastrupljene,
in gredo po zlu. Mesto modre galice in
Urania-zelenila priporočajo v poslednji
dobi s prav dobrim uspehom škropljenje
z 1.5% nosprasenom, z dodatkom $\frac{1}{4}$ kg
gašenega apna na 100 litrov zmesi. To
sredstvo je sicer nekaj dražje, zato pa
njena priprava lažja in enostavnejša ne-
go pri prejšnjem.

C. Tretje škropljenje 5 do 6 tednov po
cvetju z bakrenoapneno brozgo in Ura-
nia-zelenilom, odnosno nosprasenom, v
isti koncentraciji kot prvič.

Pri sortah manj občutljivih za škrlup
in črvivost bi utegnili zadoščati tudi en-
kratno poletno škropljenje, ki se mora v
tem primeru izvršiti 3. do 4. teden po
cvetju. Zimsko škropljenje z drevesnim
karbolinejem se ne sme pod nobenim
pogojem opustiti. S točnim uvaževanjem
določenih škroplilnih terminov, pravilno
izbiro in koncentracijo škropiva ter ve-
stnim delom bomo omejili zajedalce in
bolezni na minimum, tako da škoda
praktično sploh ne pride več do izraza.

Za škropljenje sadnega drevja so po-
trebne posebne škropilke z močnim pri-
tiskom in podaljšanimi cevmi. Za manj-
še in srednjevelike obrate se je obnesla
Nechville-jeva samodelna škropilka tipa
A-H20, ki deluje z zračnim pritiskom
in ima delavec med delom obe roki pro-
sti. Za večje nasade, kakor tudi za za-
družno uporabo pri vinarskih, sadjars-
kih in kmetijskih podružnicah bi prišla
vpoštev ročnoprevozna sadna in hmelj-
ska škropilka »Unikum 2065«. Obe ima
v zalogi Kmetijska družba za Slovenijo
v Ljubljani in njeno skladišče v Maribor-
u. Tudi ročnoprevozna škropilka
»Freya« tvrdke Holder v Metzingenu v
Nemčiji (zastopstvo Peter Miovič, Mari-

bor), ki se izdeluje v treh velikostih, se
je med inozemskimi sadjarji dokaj pri-
ljubila. Isto velja za samodelno nahrbt-
no škropilko »Original«, ki je v rabi že
nad 30 let.

Sadjarji! Množina in kakovost pridel-
ka zavisi razen od redne oskrbe in gno-
jenja v največji meri tudi od pravočas-
nega škropljenja sadnega drevja. Škrop-
ljenje mora postati tud v sadovnjaku red
no kulturno delo, kakor je vpeljano dav-
no že v vinogradništvu!

— — —

Gospodarska obvestila.

Sadjarški dan v Celju. V novejšem ča-
su se pri nas sadjarstvo razvija zelo ve-
selo. Nobeno leto se ni posadilo toliko
sadnih dreves, kakor letos. Vsi naši dre-
vesničarji, in teh imamo že precej, so po-
prodali vse svoje zaloge in lahko bi bili
spravili med ljudi še mnogo več blaga,
samo da bi ga bili imeli. Ze se drevesca
splošno sadijo pravilneje in skrbneje, že
se starejša drevesa pridno čistijo in gno-
jijo. Tudi se že zelo upošteva izbira za-
res priporočljivih sadnih vrst. Zanima-
nje za sadjarstvo narašča vsepovsodi v
naši domovini in to zanimanje nam je
razveseljiv porok za boljšo gospodarsko
bodočnost. Da se je pa sadjarstvo, ta lepa
in dobičkanosna panoga kmetijstva, za-
čelo pri nas razvijati tako veselo, to je
povzročilo pač naše Sadjarsko in vrtnar-
sko društvo, ki deluje že osem let med
nam, pa se vendar že ponša s tako lepi-
mi uspehi. Iz prav skromnih začetkov se
je razvilo v mogočno organizacijo, ki šte-
je danes že nad 7000 članov! V vsakem
važnejšem kraju ima to društvo že svoje
podružnice in teh podružnic je v Slove-
niji nad 130. Društvo izdaja mesečno iz-
vrstno urejevan list »Sadjar in vrtnar«,
kateri list se je prav zelo priljubil in si
odprl pot v premnogo slovensko hišo. Te
društvene podružnice so že priredile ne-
šteto prav dobro obiskovanih shodov, na
katerih se po priznanih strokovnjakih na
vdušuje in poučuje v sadjarstvu. Naj bi
bilo delovanje tega koristnega društva
blagoslovljeno tudi v prihodnje! — V ne-
deljo, dne 6. maja, ima Sadjarsko in vrt-
narsko društvo za Slovenijo v Celju svoj
letni občni zbor. Vse društvene podruž-
nice bodo odposlale v Celje svoje zastop-
nike, ki se bodo posvetovali o načinu,
kako bi bilo mogoče še bolj uspešno de-
lovati za povzdigo našega sadjarstva. Pa
prišli bodo tud drugi sadjarji in prijatelji
sadjarstva in bode torej ta občni zbor ne
samo sestanek, kjer se bodo razmotrivala
važna sadjarska vprašanja, ampak tudi
pravi pravcati sadjarski praznik, na ka-
terem se hočemo bližje spoznati in po-
razveseliti se med seboj nad dosedajnimi
veselimi in tako nepričakovano lepimi u-
spehi in navdušiti za nadaljno delo. Sad-
jarji in prijatelji sadjarstva! Pohitite v
nedeljo, dne 6. maja, v Celje in pokažite
s čim večjo udeležbo, da nam je v res-
nici na srcu čim sijajnejši razmah naše-
ga društva, ki zasleduje vendar blag in
lep namen: probuditi vsakega našega
kmeta v vnetega in večšega sadjarja. —
Za udeležence občnega zbora Sadjarske-
ga in vrtnarskega društva se je zaprosilo
za polovično vožnjo. Kdor se želi udele-
žiti skupnega obeda, naj to sporoči po-

družnici Sadjarskega in vrtnarskega društva v Celju.

Kmetovalcem in bikorejcem ptujskega okraja! Licencovanje in premovanje plemenskih bikov se vrši v četrtek, dne 3. maja t. l. od 8. ure naprej v Ptuj na sejmišču za vse občine ptujskega okraja. Prignati je vse bike od 15 mesecev starosti, tudi one, ki so dobili naknadno začasno licenco, ker ta velja samo do 3. maja t. l. Biki naj bodo snažni in zavarovani na močnih vrveh. Izplačevale se bodo premije lanskega leta in na novo določile premije oblast. odbora in okr. zastopa za letos prignane bike. — Na dan licencovanja bo v Ptuj tudi poučno predavanje o živinoreji. Torej živinorejci, le pridite v obilnem številu k temu važnemu predavanju, kajti le dobra živina bo Vaša sreča!

Licencovanje bikov v Šmarju pri Jelšah. Pri nas se je vršilo dne 13. aprila licencovanje bikov, prignalo se je 53 bikov, živina je bila lepa. Največ bikov pa ima občina Ponikva. Prvo oblastno premijo dobila Anton Pišek, posestnik, okoličar Šmarje, in Anton Belej, župan Roginska gorca, vsaki po 600 Din. Oblastno darilo po 400 Din dobijo: Drogenik Ludvik, posestnik, Belo Šmarje, Golob Štef., Ponikva; Svetelšek Alojz, posestnik na Sladki gori. Okrajne premije po 400 Din dobijo: Marguč Ivan, Sladkagora, Tičar Franc, Sv. Štefan in Bračko Jurij, Šlivenica. Okrajne po 300 Din dobijo: Rataj Franc, Sv. Vid, Zdolšek Anton, Ponikva, Stiplovšek Lovro, Sv. Peter na Medv. s. Po 200 Din dobijo bikove številke: 19, 16, 22 in 28. Po 150 Din: 2, 5, 14, 18, 21, 29, 31, 38, 40, 42, 44, 48, 52 in 53. Okrajne po 100 Din število: 4, 13, 15, 19, 36, 46, 47, 49 in 50. Pripomniti je treba, da je okr. zastop letos prispeval precej več kakor lani. V jeseni se vrši živinska razstava, za katero je določenih od oblastnega odbora po prošnji oblastnih poslancev g. Turka in tovarišev od SLS 10.000 Din. Živinorejci šmarskega okraja, glejte, da priženete lepo živino!

Razdelitev oblastnih subvencijskih mrjascev. Tekom tega leta bo oblastni odbor mariborske oblasti porazdelil nekaj dobrih, mladih plemenskih mrjaščkov oplemenjene bele domače pasme po znižani ceni. Zanimanci naj se obrnejo radi podrobnih navodil na okrajnega živinorejskega referenta na sedežu sreskega poglavarstva.

Šmartno ob Paki. V številki 15 z dne 12. aprila t. l. je bil priobčen iz tukajšnje občine dopis, v katerem se poroča, da se tukaj širi govorica, da je gospod veliki župan mariborske oblasti prepovedal klanje domače živine na kmetih. Da se ta govorica ne bode širila, ker ni točna in utemeljena, naj bode vsem interesentom pojasnjeno, da je klanje domače živine slej kot prej dovoljeno pod sledečimi pogoji: 1. Živina mora biti domače vzreje. 2. Zakol se mora izvršiti na domu, kjer je bila živina vzrejena. 3. Istotam se mora izvršiti nadrobna razprodaja in je nedopustno, meso izsekavati in razprodajati drugod. 4. Zakol se ne sme izvrševati obrtno, ampak le v nujnih slučajih. — Župan: Steblovnik.

Popravek. Knjiga »Sadjarstvo« stane v prodajalni Cirilove tiskarne 52 Din in ne 12 Din, kakor se je vsled tiskarske pomoči poročalo.

Mosetizh Josip: »Uslužbeni davek.« Po zakonu o neposrednih davkih z dne

8. februarja 1928. Priredil Josip Mosetizh, finančni svetnik. V Ljubljani 1928. Strani 79 in tabele. Cena 18 Din, s poštnino 20 Din. Knjiga se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — S 1. aprilom je stopil v veljavo novi uslužbeni davek, katerega plačevanje se bistveno razlikuje od dosedanjega načina obdačbe teh dohodkov. Finančni svetnik Josip Mosetizh je izdal zdaj knjižico, ki obsega nove zakonske določbe, pravilnik in vse izvršilne predpise ter tolmačenje posameznih zakonskih določb. Na posameznih primerih, ki so v knjižici izvedeni, je pojasnjeno, kako se izračunava novi davek. Knjigi so pridejane tudi tabele z davčnimi lestvicama ter obrazci za neposredni davek. Knjiga bo gotovo dobro došla vsem prizadetim krogom.

Pevski zbor! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—.

Sv. Križ nad Dravogradom. V naši romarski cerkvi bo letni molitveni dan na praznik Najdbe Sv. Križa, dne 3. maja. Romarji, povabljeni k obilni udeležbi! — V Črnečah je umrl dne 18. aprila g. Josip Kogelnik, star 73 let. Bil je vse svoje življenje zlasti mladeničem res vzor pravega katoliškega in iskreno slovenskega fanta. Obilna udeležba na pogrebu je kazala, kako priljubljen je bil. Naj počiva v miru!

Marenberg. V našem obmejnem kraju so se v zadnjem času pojavili socialistični agitatorji inteligenti, ki prireajo tajne sestanke, na katerih grdijo našo državo in po načemu komunistov širijo nezadovoljstvo med obmejnimi prebivalstvom. Kot svoje najzvestejše privrženke štejejo vse nemčursko navdahnjene obsojene tihotapce, ki so izvrševali ali še izvršujejo tihotapstvo kot obrt, ki mnogo nese. V stiku so s sličnimi bratci onstran meje in pripravljajo tla za — komunizem. Kdor v okraju živi in ima priliko slišati razgovore onih, ki so s celim gibanjem v zvezi, ve, da gre za nevarno — protidržavno in protinarodno gibanje ob meji, v okraju, kjer je za časa Avstrije — nemški nacionalizem imel zabeležiti največ uspehov. Kot prvi cilj so si ti pod krinko socializma »delujoči« elementi postavili dobiti občine v roke, potem katerih bi vršili svojo protinarodno delo ob meji. Da bi s potratnim gospodarstvom, zidanjem nepotrebnih stavb itd. še povečali nezadovoljstvo ob meji, je njih želja, ker je njih uspeh tem večji, čim večje je nezadovoljstvo najširših slojev. Pričakujemo, da bodo oblasti posvetile vso pozornost tej agitaciji, dognale vsebino razgovorov na sestankih in povzročile, da bodo od vlade plačani državni nameščenci, naj pripadajo i na videz kateri stranki, ki uživa zaščito pri samostojnih demokratih, premeščeni kam v notranjost države, kjer ne bodo mogli tako škodovati, kakor v našem okraju ob meji. Vsi merodajni krogi naj dajo tem »socialističnim« agitatorjem razumeti, da Slovenija ni Albanija. Dolžnost vsakega inteligenta ob meji je, utrjevati narodno mišljenje, vzbujati ljubezen do države, pobijati vse nezadovoljstvo ob meji, obsojati tihotapstvo, a ne istemu dajati potuho! Na meji naj bodo gospodarji v občinah narodno-zavedni, državi vdani domačini, a ne nemčursko navdahnjeni »socialisti«, vneti zagovorniki tihotapstva kot obrti,

katero vrše tujci ali pa razni nemčurski delomržeži v okraju.

Pobrežje pri Mariboru. V torek, dne 24. t. m. se je našel v našem gozdu s trebušnim jermenom obešen hišni zidar pri »Kovini« Simon Krajnc. Jermen je bil pretrgan in je ležal samumorilec na tleh. Zapušča 18letno hčerko in 20letnega sina-vojaka v Skoplju. V soboto je pokopal svojo umrlo ženo in se mu je radi žalosti brzkone omračil um.

Sv. Miklavž pri Mariboru. Tukajšnji župan g. Florjančič je vsled družinskih razmer z dovoljenjem sreskega poglavarja začasno oddal občinske posle prvemu svetovalcu g. Neratu.

Ljutomer. Umrla je v nedeljo, dne 22. t. m. predpoldne žena obče spoštovanega g. Golobič Jakoba, podobarja v Ljutomeru. Omenjena gospa je bila globokoverna, kakor tudi cela obitelj. Pogreb se je vršil v torek, dne 24. t. m., ob pol treh popoldne. Prizadeti obitelji naše sožalje, blagi gospej pa večni mir!

Ljutomer. Podmladek društva Rdečega križa na meščanski šoli priredi v soboto, dne 28. t. m., in v nedeljo, dne 29. t. m., pravljico igrano »Desetnik in sirotica«. Začetek obakrat ob treh popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne svrhe, pozivamo starše in prijatelje mladine, da se v velikem številu odzovejo vabilu podmladkarjev. Podrobnosti na lepakih.

Velika Nedelja. Pretekli dne je obhajal tukajšnji trgovec, gostilničar in posestnik, g. Jurij Skvore svoj 70. rojstni dan. Priljubljenemu jubilaru želimo: Se na mnoga leta!

Vičanci pri Veliki Nedelji. Tukaj je umrl mladenič Alojz Hergula. V nedeljo je bil še na vojnem razporedu ter pri obeh službah božjih. Popoldne mu je postalo slabo, kar je trajalo v presledkih celo noč ter je v pondeljek ob desetih dopoldne umrl. Bil je priden več let bolniški strežnik v Bolnicah v Ljubljani in v Mariboru, kjer so ga povsod radi imeli. Blag mu spomin!

Ruemanci pri Ormožu. Zdvajaj že smo tu imeli volitve in sicer dne 4. decembra l. l. SLS je zmagala sijajno. Od 130 oddanih glasov je dobila 117. To je naše nasprotnike v ormoškem okraju tako zmešalo, da so začeli preganjati župana Hojnika. Naperili so tožbo proti njemu. Ormoško sodišče je župana dne 27. februarja oprostilo. Toda dr. Ban v Ormožu je vložil pritožbo na okrožno sodišče v Mariboru, kjer je bila v torek, dne 24. aprila razprava. Župana Hojnika je zastopal dr. Vebler. Sodišče je Hojnika popolnoma oprostilo. Demokratska gonja zoper Hojnika je pokazala, da je mož na svojem mestu, kar posebno kaže njegovo požrtvovalno delo v občini in pa neomažno zaupanje ljudstva. G. županu Hojniku čestitamo k zmagi!

Sromlje pri Brežicah. Bližamo se občinskimi volitvam, ki bodo pri nas v nedeljo, dne 6. maja t. l. Naša stranka je postavila za županstvo kandidata g. poštarja in posestnika Antona Petan v Sromljah št. 1. Upamo, da bo pri volitvi velika večina občanov za nje, saj je on 22 let vodil pri nas županske posle in zato uživa velik ugled pri vseh občanah. Njegova škrinjica pri občinski volitvi bo prva. Torej Sromljani in Volčjanarji in Oklučenci in Pohančani in Silovčani in Curnovčani s Planinčani vred, vsi kroglice v prvo škrinjico in izpolnila se bo potem vaša želja, da bo Petan zopet postavljen za župana. Nedelja, dne 6. maja naj bo Petanova nedelja!

Šetarjeva. Tudi pri nas se zanimamo za delitev občinskega pašnika, ker isti po svoji stari ureditvi ne odgovarja več današnjim razmeram. Tu ne mislimo na popolno razdelitev, ker je skupni pašnik ugodnejši in obenem lep znak vaše vzajemnosti, ampak tu mislimo le na primerno preureditev, da bi